شورای سیاست گذاری حوزه های علمیه خواهران

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

معاونت پژوهش

عنوان :

مبانی، شروط و احکام اجرت‌المثل زوجه از دیدگاه فقه امامیه و حقوق موضوعه ایران

استاد راهنما

حجت الاسلام والمسلمین آقای دکترحیدر باقری اصل

استاد مشاور

حجت الاسلام والمسلمین آقای دکتر ناصرفروهی

نگارنده

فاطمه شاه محمدی

شهریور سال 1393

بسم الله الرحمن الرحيم

شورای سیاست گذاری حوزه های علمیه خواهران

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

معاونت پژوهش

عنوان :

مبانی، شروط و احکام اجرت‌المثل زوجه از دیدگاه فقه امامیه و حقوق موضوعه ایران

استاد راهنما

حجت الاسلام والمسلمین آقای دکترحیدر باقری اصل

استاد مشاور

حجت الاسلام والمسلمین آقای دکتر ناصرفروهی

نگارنده

فاطمه شاه محمدی

شهریور سال 1393

تحمیدیه

« **وَ هو اللهُ لا اله الا هوَ لَهُ الحَمدُ فی الاولی و الاخِرَة وَ لَهُ الحُکمُ وَ الیهِ تُرجَعُونَ؛**[1]

و اوست خدا[یی که] جز او معبودی نیست. در این [سرایِ] نخستین و در آخرت، ستایش از آنِ اوست، و فرمان، او راست و به سوی او بازگردانیده می‌شوید.»

« **لَه ُ الحَمدُ مَکانَ کُلِّ نِعمَةٍ لَهُ عَلینا و عَلی جَمیعِ عِبادِهِ الماضینَ و الباقینَ عَدَدَ ما احاطَ بِهِ عِلمُهُ مِن جمیعِ الاشیاءِ و مکانَ کُلِّ واحِدَةٍ مِنها، عَدَدُها اضعافاً مُضاعَفَةً ابَداً سَرمَداً الی یَوم القیامةِ**؛ خداوند سزاوار سپاس است به ازای هر نعمتی که بر ما و بر همه بندگان گذشته و آینده اش بخشیده و به شماره همه چیزهایی که علم او به آنها احاطه دارد و همه را فرا گرفته است و به جای هر یک از نعمت‌ها به چندین برابر، همیشه و جاوید تا روز قیامت سزاوار سپاس است.»[2]

1قصص (28)آیه 70.

2صحیفه کامله سجادیه، ترجمه:عباس عزیزی، چاپ چهارم، قم: انتشارات صلاة، 1386، ص39.

تقدیم

این اثر را به محضر حضرات معصومین علیهم‌السلام؛

مخصوصا به آسمانی‌ترین بانوی هستی، یاس مدینه، ستاره نیلی دلهای عاشقان، حضرت زهرای مرضیه سلام‌الله‌علیها و به فرزند دلبندش مهدی موعود (علیه‌السلام) که جهانیان در انتظار قدوم اویند، و کلیه بانوانی تقدیم می‌کنم که بدون هیچ چشمداشتی و با تاسی به این بانوی گرامی مسئولیت کار و اداره منزل را به عهده دارند تا خانواده بی‌هیچ شائبه و دغدغه‌ای با استحکام کامل و باعشق به سوی کمال مطلوبش گام بردارد و تقدیم به کلیه مردانی که با تاسی به معصومین علیهم‌السلام به احقاق حقوق دیگران مخصوصا همسرانشان مبادرت می‌ورزند.

109. طباطبائی(حکیم)، سیدمحسن، **مستمسک العروة الوثقی**، ج12، چاپ اول، قم: موسسه دارالتفسیر، 1416ه.ق.

110. طباطبائی یزدی، محمدکاظم، **العروه الوثقی**، ج 5، چاپ اول، قم: موسسه النشر الاسلامی، 1417.

111. ---------- ، **العروة الوثقی**، الجزء الخامس، الطبعة الاوُلی، قم: موسسه النشر الاسلامی (التابعة لجماعة المدرسین بقم المشرّفه)، 1420 ه.ق.

112. طریحی، فخرالدین، **مجمع البحرین**، (6 جلدی)، چاپ سوم، تهران: کتابفروشی مرتضوی، 1416ه.ق.

113. طوسی، ابوجعفرمحمدبن حسن، (10 جلدی)، **تهذیب الاحکام**، ج 8و7، چاپ 4، تهران: دارالکتب الاسلامیه، 1407ه.ق.

114. ---------- ، **الخلاف**، 6 جلدی، ج5، چاپ اول، قم: دفتر انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، 1407 ه.ق.

115. ----------، **النهایه فی مجرد الفقه و الفتاوی**، 1 جلد، چاپ دوم، بیروت: دارالکتاب العربی، 1400 ه.ق.

116. فارِس بن زکریا، ابی الحسین احمد، **معجم مقاییس اللغة**، (6 جلدی)، ج1، چاپ اول، قم: انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، 1404 ه.ق.

117. فراهیدی، خلیل‌بن‌احمد، **کتاب العین**، (8 جلدی)، ج6، چاپ دوم، قم: نشر هجرت، 1410ه.ق.

118. کلینی، محمدبن یعقوب، **الکافی**، (8 جلدی)، ج 2، تهران: دارالکتب الاسلامیه، 1365.

119. ---------- ،**الکافی**، 15 جلدی، ج10، چاپ اول، قم: دارالحدیث للطباعة و النشر، 1429ه.ق، ص477.

120. مصطفوی، محمدکاظم، القواعد/ **مائة قاعده فقهیة**، طبعة: الثامن، قم، موسسه النشر الاسلامی التابعة لجماعة المدرسین بقم المشرفة، 1431 ه.ق.

121. معلوف، لویس، **المنجد**، چاپ دوم، تهران: انتشارات اسلام،80.

122. مقدس اردبیلی، احمدبن محمد، **مجمع الفائده و البرهان فی شرح ارشاد الاذهان**، (14 جلدی)،ج8 و 10، چاپ اول، قم: دفتر انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، 1403ه.ق.

123. موسوی خمینی، سید روح الله، **تحریرالوسیله**،(2 جلدی)،چاپ اول، قم: موسسه مطبوعات دارالعلم، بی‌تا.

124. ---------- ، **تحریرالوسیله**(ج1و2)، جز الاول، طبعه الثامنه، قم: موسسه النشر الاسلامی، التابعه لجماعه المدرسین بقم المشرفه، 1420 ه.ق

125. موسوی خوئی، سید ابوالقاسم، **المستند فی شرح العروه الوثقی**، الاجاره، 4 جلدی، بی تا.

126. ---------- ، **مصباح الفقاهه**، مقرر: محمد علی توحیدی،7 جلدی، ج 5، بی جا: بی نا، بی تا.

127. النجفی، محمدحسن، **جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام**، جزء الثانی و الثلاثون (ج23) و 31 و 37، الطبعة السابعة، بیروت: دار احیاء التراث العربی، 1404.

128. ---------- ، **جواهر الکلام فی شرح شرایع الاسلام**، ج27، تهران: دارالکتب الاسلامیه، 1365.

ج - کتب قانون:

129. منصور، جهانگیر، **قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران : قانون اساسی مصوب 1358 اصلاحات و تغییرات و تتمیم قانون اساسی مصوب 1368** ، چاپ 32 ،تهران: نشر دوران، 1383.

130. ---------- ، **قانون مدنی با آخرین اصلاحیه ها و الحاقات همراه با قانون مسئولیت مدنی**، چاپ 59، تهران: دیدار، 88.

د - مقالات

131. احمدیه، مریم، «**حق اجرت‌المثل و نحله در یک بررسی حقوقی**»، فصلنامه کتاب زنان، سال هفتم، ش25، پاییز 1383.

132. انصاری پور، محمدعلی، محمدحسن صادقی مقدم « اجرت‌المثل کارهای زوجه و نقد آرای محاکم در این زمینه»، فصلنامه مدرس علوم انسانی، ویژه نامه حقوق، بهار 84.

133. جعفری دولت آبادی، عباس، « بررسی حقوق مالی زوجه در موارد صدور حکم طلاق به درخواست زوج»، ماهنامه شماره57، سال دهم، مرداد و شهریور 1385.

134. دژخواه، لیلا، «طلاق و چالش تنصیف دارایی»، کتاب زنان، سال نهم، شماره35، بهار1386.

135. صفرپور، رضا، « بررسی نوآوری های قانون حمایت خانواده مصوب 1392»، ماهنامه دادرسی، شماره 98، سال هفدهم، خرداد و تیر 1392.

136. فضائلی، مصطفی، اولیاء محمدی،« شرایط استحقاق اجرت‌المثل زوجه در حقوق ایران و نقد آن»، دوفصلنامه علمی- ترویجی بانوان شیعه، سال هشتم، شماره 26، بهار و تابستان1390.

137. کاظمی، زهره، « بررسی فقهی- حقوقی اجرت‌المثل زوجه در ایام زوجیت و میزان کارآمدی قوانین در استیفای آن»، دوفصلنامه علمی- ترویجی فقه و حقوق خانواده(ندای صادق)، شماره،57، سال هفدهم، پاییز و زمستان 91.

138. محمدی، مرتضی، « طلاق و سهم زن از زندگی مشترک، بررسی تبصره 6 ماده اصلاحی مقررات مربوط به طلاق»، نامه مفید، شماره 43، مرداد و شهریور 1383.

139. مهرپور، حسین، مریم غنی زاده، «وضعیت زوجه نسبت به اموال حاصله در دوران زندگی مشترک»، فصلنامه حقوق، مجله دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دوره42، شماره3، پاییز 1391.

140. « همراه با دایره المعارف فقه اسلامی«اجرت»، نشریه علمی ترویجی فقه اهل بیت، شماره67-66، تابستان و پاییز 90.

د - سایتها :

141. http://www.feqh.ir

142. http://www.hawzah.net

143. www.hoghooghdanan.com

144. www.iranzanan.ir

145. http://www.lib.eshia.ir

146. http://www.magiran.com بانک اطلاعات نشریات کشور

147. http://www.rafatinaeeni . com موسی، یاری خانی، مقاله «اجرت‌المثل ایام زناشوی».

148. http://www.rasekhoon.net

149. http://rc.majlis.ir سایت مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی.

150. http://www.rooznamehrasmi.ir

151. http://www.shia-news.com

152. www.tebyan.net

نرم افزارها:

153. نرم‌افزار جامع فقه اهل‌البیت علیهم‌السلام 2 (کتابخانه تخصصی فقه)، مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی.